

gi-kent Yabgularına ait bu hareketler dolayısıyla, ki Selçuklu devletinin kuruluşundan önce Yavgulular (Yavgiyân) ın ve onlara dair kayıtların kaynaklara geçmesine imkân vermiştir (13)

- (1) Bak. Selçuklular tarihi ve Türk İslam Medeniyeti, Ankara 1965, s. 120-123.
- (2) İ. Kafesoğlu, Selçuklular, İslam Ansiklopedisi (İA), s. 360 a).
- (3) Bak. Osman Turan, I. Kılıç Arslan, İA, s. 682 a; Sibt, III. Ahmed (Topkapı) 2907 (XII), s. 144 a.
- (4) Tarih Meyyâfârkun, British Museum. s. 153 b.
- (5) Firdevsi Şah-nâme'de ve bazı lugatlarda Yabgu'nun nisbeti «Hatt-i Yabguvi» (Yabgu yazısı) şeklindedir.
- (6) Yazma nüshada bu isim Yavukiyye () şeklinde görülmekte, Cl. Cahen onu Bâdûkiya veya Bârûkia şeklinde okumaktadır (İA (1938), 418). Yazmada: Tevâka'a el-Yavukiyye ve'l-Rûm ve nasara'llah el-Müslimin.
- (7) «Tuğat-i Etrâk ve süfehâ-i ağbiyâ ve ahlâf-i Yâvgiyân-i işan der serkadd-i memâlik mudâhalet numûdend» (Evâmîr ul-Alâiyye, s. 485). Sibt'in yavgululara aid metinlerinden ancak lüzumlu kayıtlar Selçuklular tarihinde ve burada almış bulunuyoruz.
- (8) Quatremere kendi neşir ve tercümesinde bu ismi noktasız yazmış; onu Nâvegîyân (okçu) olarak okumak isterken bundan vazgeçmiş ve bunu ok ve uç kelimelerinden mürekkep sanarak (Uc Türkmenleri) (Türkmen ul-Uciyye veya Uc-okiyye) şeklinde okumuş ve tercüme etmiştir. (Histoîr des Mongol de la Perse, s. 342). Şarkiyatçıların anıyamadıkları Ucuyye veya Ucokiyye Türkmenleri için de bak. F. Köprülü, TM, I, s. 209. Ali-zâde'nin neşrinde ise «Yavgiyan ve münhezîman-i Sultan Celâleddin» şeklinde ismi doğru olarak vermiştir. (Câmi'ül-tevarih, Bakü 1957, III, s. 71). Târih Mansûrî de bu sırada Yavguyye () nun dağıldığından ve ekserisinin itaate girdiğinden bahseder (Moskova faksimile neşri 1960, s. 175 b).
- (9) Selçuklular tarihi, s. 122.
- (10) Siyâset-nâme, nşr. H. Darke, Tahran 1347, s. 103. Nâsir metinde bunu Yâvgiyân şeklinde kaydettiği halde notlarda, nushaya aykırı olarak, Nâvegîyân imlâsiyle yazmış ve Farsça sandığı kelimeye bir yakıştırma «tir-endâzân» yani okçular manasını vermiştir.
- (11) Tarih-i Bayhak, nşr. A. Behmenyâr, Tahran 1317, s. 51, 267; İ. Kafesoğlu, İA, sayı 104, s. 395 b, str. 27.
- (12) Bak. Gerdizi, Zeyn ul-ahbâr, nşr. M. Kazvîni, Tahran 1937, s. 50; Selçuklular tarihi, s.
- (13) Bak Selçuklular tarihi, s. 47-48.

GÖLGELER

Yalnızlık içime korkular salmış
Ağaçlar simsiyah devlere dönmüş
Karanlıklar, korkular içime dalmış
Işıklar yok olmuş, lambalar sönmüş

Tabutlar, ölümler dönüp duruyor
Odama acaip gölgeler dolmuş
Gölgeler rüzgârla oyun oynuyor
Bu oda cinlerin odası olmuş

Tereddüt, şaşkınlık, ne yapacağım
Nereye, kimlere, nasıl gideyim?
Acaba nasıl kurtulacağım
Elinden cinlerin ve gölgelerin

İhsan İŞİK

Dinler Tarihi

Kur'an Kıssaları Yahudilikten mi Alınmıştır?

Afif Abdu'l-Fettah Tabbara

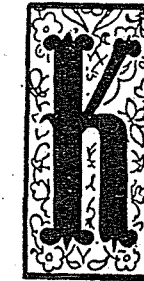
Türkçesi:

Osman CİLACI

Konya Yük. İslâm Enst.

Öğrt. Üyesi

— II —

UR'AN'A gelince: Kur'an, bütün bu peygamberlerin ve diğerlerinin yaşayışlarını anlatmış ve onların temiz hayatlarının sabır, fedâkârlık, ihlâs ve hayatlarını insanlığa uygun en üstün örnek kılan, nefsin arzularından uzak kalma çerçeveleri ile donatmıştır. Nitekim Kur'an-ı Kerim onların makamlarını yükselttiği gibi; mü'minlere, peygamberlerin yolunda yürümelerini de emretmiştir. Eğer peygamberlerin üstünlük ve iyilikle tavsif edildikleri âyetlerin hepsini zikredersek bu yazımız çok uzar. Onun için biz burada Allah'ın, peygamberlerinin vasıflarını özet olarak bildiren bazı âyetlerini göreceğiz:

«İşte bunlar kavmine karşı İbrahim'e ver (ip öğret) diğimize hucetlerdi. Biz kimi dilersek onu derece derece yükseltiriz. Şüphesiz ki, Rabbin tam hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir» «Biz ona İshak ile Yakub'u ihsan ettik ve her birini hidayete (nübüvete) erdirdik. Daha evvel de Nuh'u ve onun neslinden Davud'u, Süleyman'ı, Eyyüb'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Hârun'u hidayete (nübüvete) kavuşturduk. Biz iyi hareket edenleri işte böyle mükâfatlandırırız» «Zekeriyâ'ya, Yahya'ya, İsa'ya, İlyas'a da (böyle hidayet verdik) (onların) hepsi salihlerdendi» «İsmail'i, Elyas'ı, Yunus'u, Lut'u da (hidayete ilettik) her birine alemlerin üstünde yüksek mezarlar verdik» «Onların babalarından, zürriyetlerinden, biraderlerinden kimini de (yine üstün imtiyazlara mazhar ettik), onları seçtik, onları doğru bir yola götürdük» «İşte o (yol), Allah'ın hidayet yoludur ki O, bunu kullarından kime dilerse ona nasip eder. Eğer onlar da (Allah'a) eş koşarlardı yapageldikleri her şey kendi hesaplarına elbette boşa gitmişti» «Onlar kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiklerimizdir. Şimdi bunlar (Kureyş kavmi)

